

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Redazione ed Amministrazione
Piazza Adamich.

Előfizetési ár — Associazione:
Egy évre Per 1 anno 6.— Ft
Félévre » 6 mesi 3.— »
Negyedévre » 3 » 1.50 »
2 hónapra » 2 » 1.— »
Külföldre 1 évre . . . Per l'estero 8.— »

FIUME

Kereskedelmi-, tengerészeti- és társadalmi lap.

Giornale commerciale, marittimo e sociale.

Hirdetések és nyitlerek:
Ülvetének szabály szerint a kiadó-
hivatalban, (Piazza Adamich).

Továbbá és kizárólag:
Goldberger A. V. hirdetői irodá-
ban Budapest, Váci-utca, Oppelik
E-nél, Bécs, Stubenbastei N. 2.

Inserzioni ed articoli comunicati si assu-
mono nell'ufficio di spedizione in Fiume
Piazza Adamich.

28 ottobre 1888

Megjelenik minden vasárnap

1888. október 28

A regaleügy a városi közgyűlésen.

A regalemegváltás kérdése városunkban is élénk eszmecsereére szolgáltatót alkalmat. — A város polgármestere rendkívüli közgyűlést hívott egybe, hogy a tendőkre nézve oly megállapodások történjenek, melyekkel Fiume nagy érdekei megővhatók legyenek.

A pénzügyi kormányzat eljárása Fiumével szemben külön álláspontra helyezte magát, a mi természetesen már előre megnyugtató hangulatot keltett. A város közönsége meg van győződve arról, hogy kormányunk az igényeknek megfelelően fogja ez ügyet Fiumében rendezni; a regale úgyszólván egyedüli jövedelme a városnak, s így a meghatározottabb bizalommal van az iránt, hogy a kormány intézkedései nem lesznek kárára a kikötő város kulturális fejlődésének.

Elkeseredett hangulatot keltett azonban a rendkívüli közgyűlésen Adamich Lajos bizottsági tagnak alig kvalifikálható beszéde. Nem avatkozunk e kényes ügynek taglalásába, de azt konstatálhatjuk, hogy az Adamichféle nyilatkozatok már nem az ellenség, de az ellenség ajkára való kifakadások.

És hogy ebben egyetértet velünk az egész fiumei közvélemény, mutatja az egész képviselőtestület magatartása, mely egyhangú szavazatával visszautasította a tapintatlanul is rosszabb nyilatkozatokat.

A „Fiume” tarczaja

A Fáraók országában.

Irtá: Dr. ERŐDI BÉLA.

VI.

A nők sírjaiban talált pipere-czikkek az egyiptomi toiltette asztalt egész valószínűleg varázsolják. Tükrökön kívül találtak szép kivitelű illatszer szelencéket, kenőestartó üvegeseket, aztán előkerültek az állhajak, legyzők, gyűrűk, fésűk, nyak- és karperecek, ékszerdobozok, gyöngyök. Azt is megtudjuk, hogy az egyiptomi nők igen ügyesek voltak szempiláik kifestésében; sírjaikban ott találták az egész készüléket; melyet e célra használtak, a fiuom tüket, melyekkel a pillán szurásokat éjtettek, hogy aztán arzenport hintsenek bele. Az arzenikus dobozok némelyike tele volt e mérges festőszelrel. Szórakozó tárgyal szolgált az ostábla, melyet az egyiptomiak igen kedveltek, s melyen a halottak könyve szerint a halott Oziriszszál szokott néha egy-egy parthit jászani i-

melyek Adamich indítványában foglaltattak.

De lássuk a közgyűlés lefolyását, mely Ciotta polgármester elnöke alatt a hó 24 kén tartott meg.

A közgyűlés kezdetén Ciotta polgármester előadja, hogy Smoquina bizottsági tag előzetes interpellációja folytán, kérdést intézett városunk országgyűlési képviselőjéhez Csernatony Lajoshoz a regale megváltása ügyében, s ama választ kapta, hogy a regalejavaslat Fiume méra is vonatkozik, s ama pénzügyi minister, mint a pénzügyi államtitkár kívánatosnak tartják, hogy a város szakértőket küldjön Budapestre, hogy e fontos ügy méltányos elintéztet nyerhessen. Indítványozza ennek alapján, hogy a város küldjön Budapestre szakértőket.

Adamich Lajos egy hosszabb beszédben, miután fölemlíti a regale rendezés káros következményeit, a többi között fölemlíti, hogy a kormányzat, melyhez Fiume fájdalom (!) köve van, a mennyire nem viseli szíven a város érdekeit. *Genna Venezia és más olasz városok ha hoztak is áldozatokat, tudták hogy miért teszik; azonban nekünk miért kellene áldozatot hozni? Azért hogy néhány érdekelte fél „a mi anyanyelvünknek” nevezhesse Magyarországot!*

Majd kinyilatkoztatja, hogy minden küldöttség menesztésnek ellene

van mert kiakarja kerülni a muni-
cipium megaláztatását. Midőn a köl-
csönnyben a fiumei küldöttség Bu-
dapesten járt, Tisza miniszterelnök,
azzal távozott el a fővárosból, hogy
a fiát kíséri el egy tanintézetbe,
s így történt hogy a küldöttséget
a minister helyett, az államtitkár
fogadta: most is pedig kitellenék
tőle, hogy furdőre utazik, s a kül-
döttség tagjait egy irodaszolga ál-
tal fogadtatná.

Küldöttség helyett, egy erőyes
hangú emlékirat küldessék, mely-
ben nem kémi, de követelni kell
a város jogait; ha azonban a kül-
döttségről van szó úgy menesztés-
sek az a kormány ellen — *egyenesen
a királyhoz!*

Miután a szónok még egész
csomó banális és sértő nyilatko-
zatot tett, végül azt indítványozta,
hogy Tisza Kálmán neve a vá-
ros diszpolgáruinak sorából kitör-
öltessék.

A helytelenítésnek moraja hang-
zott végig a közgyűlés termen, mi-
re szót emelt Dr. Giacchi, ki Adamich
beszédével szemben nem hiszi alkalmasnak e komoly pillan-
tatban a rekriminációkat, s más
módon kell elejét a javaslat ká-
ros következményeinek. Majd saj-
nálattal fejtezte ki, hogy Fiume
orsz. képviselője nem értesítette a
várost jó eleve, azzal fejezi be sz-
avait a királyhoz, mint a ama
fejedelmek utódjához, kik Fiumé-
nak a privilegiumokat adták, csak

az esetben kell fordulni, ha a kor-
mány a városnak igényeit ki nem
elégitené.

Ciotta János nem hagyhatja meg-
jegyzés nélkül Adamich szavait. Ha
egy idegen hallotta volna mindazt
a mit Adamich mondott, azt kel-
lene hinnie, hogy Fiume el van nyoma-
va, és hogy a kormány le akarja
tiporni Fiumét, pedig mindenki
tudja, hogy ép a magyar éra
alatt Fiume képe annyira előnyö-
sen megváltozott, hogy arra reá-
ismerni is alig lehet. A város vi-
rágában van, s oly tényezővé lett,
mely számot tesz a világkereske-
delemben, holott azeiött csak mint
nehány hajótulajdonosnak lakhe-
lye volt ismeretes. Az egész kül-
föld elismeri és csodálja a kor-
mány királyo gondozását Fiumével
szemben. Tarifapolitikája által és
ezer más eszközökkel igyekszik elő-
mozdítani a város fejlődését. Ada-
mich szavai alapján a királyhoz
kellene appellálni, mert a kormány
elyom bennünket ez ellen szó-
nok tiltakozni kénytelen, mert nem
felel meg az igazságnak. (Zajos he-
lyeslés). Ezután fölemlíti, hogy Fiume
nem foglaltatik ama városok
sorában, melyekre a regaleügy vo-
natkozik, s így nem is lehet még
veszedelemlről szólni, a mi pedig
a törvényjavaslatot általánosság-
ban illeti, az nem tartalmaz ká-
ros tendenciákat. — A mi végül
a királyhoz menesztendő küldött-
séget illeti, arra van még idő elég, de

ve tették a halott mellé. Valótlán tehát
az, amit némelyek szányra bocsátottak,
hogy a mumia-buza kiesirázott és ter-
mett volna. Maspero, a bulaki muzeum
igazgatója, több rendbeli kísérletet tett
a talált gabonafajokkal; de soha sem
volt eredmény. Az arabok persze ezzel
is rászédnek sok könnyen-hívó turistát
midőn saját termésű gabonáikat ezredév
előtti termés gyanánt árulják — jó drá-
gán.

A bulaki muzeum egyik osztályában
a görög és római korra vonatkozó ré-
giségek vannak. Mariette ezek gyűjtésé-
sével nem sokat gondolt. Nagy Sándor
koránál lejjebb nem igen szeretett jönni
gyűjtéseivel; Maspero az egyptologia e-
zen ágát is az őt méltán megillető figye-
lemben részesíti. A muzeumnak ezen osz-
tálya tehát csak nagyon újkeletű és a-
ránylag nem is nagyon gazdag. Kiváló
becsű itt azon hieroglifikus, demotikai
és görög szövegű feliratos kő, melyet
Kanopusz városában találtak s innen
kanopuszi decretumnak is hívják. Ha-
sonló ez azon rosettei felirathoz, mely
Champollionnak a hieroglif-irisz megfej-
téséhez a kulcsot adta s a British Mu-
zeumnak képezi nagybecsű kincsét.
Legvégére hagytam a királyi mumiak

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Nádor-utca 7. sz.

PESTEN,
1525.

fenti gyögy

b helyén fek-
izsgyogintézet
ület 30 tisztá
asmóvól, zót

vetitük
betegék min-
jának megfe-
lék segélyvel
gyógyítottak
rt sikerrel ke-
betegségeket

pon fejlődött
születgyul-
ket, ficzamo-
zületgyulad-
gor) izületme-
b. III. A vele-
dal- mell- és
kezett pupo-
csos ferdét
köszvényit
osztják a mo-
gének kivé-
gében való
lehetővé te-

g-égek gyó-
tónk nyujta-

gyózo
szállító
mű- és te-
évek gyárosa

önyomdaja.

meg van arról is győződve, hogy a király mint kiválóan alkotmányos fejedelem, a kormányhoz fogva utasítani a panaszos feleket.

Ezután *Snoajina* szólal föl, s kijelenti, hogy nem érti miért ellenzi Adamich a Magyarországgal való viszonyt, holott ő is egyike volt azoknak, kik a kiegyezést előmozdították; végül pártolja a küldöttség menesztését Budapestre.

Hosszabb vita után Adamich indítványát elvetették, s a küldöttség tagjait, *Giotta* polgármester, *Thierry Fr.* a municípium alnöke, *Miltenich* Péter tanácsnok és *Maderspach* Sándor választattak meg.

A tengerészeti szakoktatás.

A magyar tengerészeti szakoktatás elmaradt állapotáról, melyel egyébiránt az osztrák tengerészeti szakoktatás csaknem ugyanazon színvonalon áll, már nem egy ízben szólottunk. Emelje volt ama sajnó aránytalanság, mely a tengerészeti szakoktatásunk közzétételének egyéb ágaihoz viszonylik.

A nélkül, hogy tudományos egyetemeink és főbb intézeteinket, melyek a modern igények színvonalán állnak, összehasonlíthatók a tengerészeti szakiskolákkal, egyszerűen reámutatunk az utóbbi intézetek ama hiányaira, hogy nem mondjuk felszereltségére, melyek magukban elégségesek arra, hogy tengerészeti szakoktatásunk kérdését alapos reformokkal egyre valahára megoldjuk.

Az osztrák-magyar tengerészettről szóló 1879 évi statisztikai kimutatás szerint a

161 hosszújárati viorlás hajón alkalmaszava volt	322 tiszt
Nagypartihajózási járművekben	53
és 92 gőzhajón	237
összesen tehát	176 hajóoszt.

A hajóosztások csekély létszámának elérésére összesen 6 tengerészeti iskola áll rendelkezésre, és pedig Ausztriában 4 Magyar és Horvátországban 2.

A kereskedelmi tengerészeti szakoktatás egyik nagy hibája mindenekelőtt, hogy a tengerész pályára készülők szabadon választhatnak az iskolában szerzett elméleti és a tényleges hajózással szerzett gyakorlati ismeretek közt, hogy magukat a hajóosztási pályára képesíthessék.

termét. Ez a múzeumnak legbecesebb és legérdekesebb része. Alig van a világon múzeum, melynek ne volna múmiája. Az egyiptomi halottak az egész világon elterjedve a kíváncsiság és csodálat tárgyát képezik. De a bulaki múzeum nemcsak számban, hanem a múmiák kiváló volta tekintetében is fölülmúlja a többi múzeumok e nemű gyűjteményeit. A fáraók legjelesebbjeit találjuk itt egymás mellett ávegyszerűségekre zárva. 1881-ben kerültek ide, Thébé mellett sírjaikból. A bulaki múzeum igazgatósága már régebben tudomásával bírt annak, hogy az arab sírfosztogatók valamely királyi sírba bukkantak; mert arra valló értékes tárgyak, múmiák kerültek európai múzeumokba. Hosszas utunjárás után sikerült végre a tettesek nyomára jönni s őket drága zsákmányuktól megfosztani. A múzeum nevében Brugsch Emil ment Thébébe s a rejtékhelynek kincsét napvilágra hozva, majdnem sülyedésig megrakta a múzeum gőzűsét s a vidék fellah asszonyainak javoszékelése és a férflakosság gyász lövöldözése között szállította az ezredévelejt ki-múlt fáraókat a bulaki múzeumba. Itt látjuk őket fekdőni sorban, egymás mellett, a legnagyobb fáraókat, némelyik nek nejt gyermekét, Ammon isten templomának főpapjait, tánczosnőit, mint összezsúrt múmiákat.

Ha figyelembe vesszük, hogy az ismereteiket gyakorlati úton szerzett hajóosztásjelöltek, mily csekély előismeretekkel szoktak bírni, úgy még szembe-tűnővé lesz tudományos képzettségük, hiánya ha a tengerészeti iskolai tanulmányok elengedésével egy bizonyos hajóosztási időszak után bocsáttatnak a hajóosztási vizsgálatokra.

Egyáltalán esoda még, ha ily körülmények között akad még a tengerészeti iskolákban növendék, ki a mellett, hogy három évi tanulmányot hallgat végig, még legalább is négy évig hajózni köteles, míg a kapitányi vizsgálatokat letelthi.

A tengerészeti iskolákat bevezetett növendékekből, még a hiányos rendszer mellett is többé kevésbé művelt, de bizonyára egyoldalú műveltségű tengerésztisztek válhatnak ugyan, azonban képzettségük nem állhat arányban ama ismeretekkel, melyeket más pályákon az okleveles emberektől várnak.

Az egyoldalú tengerészeti kiképezetésnek különösen a mi tengerpartunkon vannak meg a maga nagy hátrányai. A talajviszonyok nyomorúságosak, a gazdasági foglalkozások egy ágában sem nyílik oly pálya, mely az ifjak részére a megelhetést biztosíthatná, a hajózási viszonyok pedig legalább az idő szerint még folyton olyanok, hogy a tengerész pályára a más életpályák pozitív értékével nem áll arányban.

Ily körülmények közt valóban itt ez ideje, hogy a tengerészeti szakoktatás, egy a jelenleginél realisabb alapon nyugvó és gyakorlatibb irányú reformjáról gondoskodjunk.

Figyelemre kellene méltatni, vajjon *non lenne e cselezerü.*

1) A tengerészeti és kereskedelmi iskolákat már a legközelebbi jövőben egyesíteni.

2) Leszállítani a tengerészeti iskolák nagy számát. Ha Triestben, Fiumében, és a nagyobb kiterjedésű tengerparttal bíró Dalmáciában a fönjelölt alapon egy-egy kereskedelmi és tengerészeti főiskola szervezetének az igényeket egyelőre teljesen kielégítené.

A tengerészeti iskolák létszámának leszállításával előtét megakarítások, ez új szervezeti intézmények tökéletesítésére lemmének fordítandók.

Emyit ohajtottunk egyelőre elmondani!

Tengeri kereskedelmi forgalmunk.

Tengeri kereskedelmi forgalmunkat az egyes bel- külföldi gőzhajózási társulatok, valamint a magán-hajótulajdonosok gőz és viorlás hajói a f. évi augusztus hónap követhető arányokban közvettítették:

Behozott:

9 *Adriagözös:* 10202 m. mázsá. és 849 db. árut.

29 *o. m. Llogdözös:* 4890 m. mázsá. 11.422 db. árut.

146 *más gözös:* 134.498 m. mázsá. 6060 db. és 205 köbm. árut.

214 *viorlás:* 48.192 m. m., 190.155 db., és 17 köbm. árut.

Vitorlások 10 tonnán alulak: 4768 m. m., 2560 db., és 108 köbm. árut.

Az összes behozatal a f. évi augusztus hónap: 202 552 m. m. 211.046 db., és 330 köbm. áru.

Az összes behozatal a f. évi január hó 1-től a f. évi augusztus hó végeig 1.361.508 m. m., 1.428.482 db., és 5410 köbm. áru.

Kivitt:

13 *Adriagözös:* 89418 m. m., 600847 db., és 574 köbm. árut.

25 *o. m. Llogdözös:* 10135 m. mázsá. 124621 db., és 42 köbméter árut.

136 *más gözös:* 91919 m. m., 4.111.414 db., és 1260 köbméter árut.

228 *viorlás* 11834 m. m., 1.897.707 db., 4049 köbm.

Vitorlások (10 tonn. alul): 5113 m. m., 15945 db., és 65 köbm. árut.

Az összes kivittel a f. évi augusztus hónap: 208.422 m. m., 6.750.544 db., és 5990 köbm. áru.

Az összes kivittel a f. évi január hó 1-től augusztus végeig: 1.870.629 m. mázsá. 37.201.358 db., 36.537 köbm. áru.

Az Adria magyar tengeri hajózási r. társaság áruforgalma.

Az Adria magyar tengeri gőzhajózási társaság részben a saját, részben pedig bérlet gözösök által a f. évi szeptember hónap, a nyugot-európai, valamint a dél-és északamerikai kikötőkbe a követhető áruforgalmat közvettítte:

<i>Maltóba</i> 10 m. mázsá.	<i>Bari</i> 115.
<i>Catania</i> 203.	<i>Bonu</i> 9132.
<i>Barcellona</i> 2217 m. m.	169 köbm.
<i>Bordeaux</i> 10810 m. m.	450 köbm.
<i>Rouen</i> 16050.	<i>Dua</i>
<i>borque</i> 15413.	<i>London</i> 17601 m. m.
92 köbm.	<i>Hull</i> 9649 m. m.
47 köbm.	<i>Grimsby</i> 11599.
<i>Liverpool</i> 16570.	<i>Glasgow</i> 8835 m. m.
58 köbm.	<i>Leith</i> 25835 m. m.
72 köbm.	<i>Pernambuco</i> 4256.
<i>Bahia</i> 1455.	<i>Rio de Janeiro</i> 1201.
<i>Santos</i> 3305.	<i>egyéb déltengerikai kikötőkbe</i> 760.
<i>Északamerikába</i> 41210 m. mázsá.	Összesen 155.248 m. mázsá. és 898 köbm. áru.

Lisztforgalmunk.

Az egyes magyar piacokról a f. évi szeptember hónap a követhető mennyiségű magyar liszt érkezett Fiuméba.

Budapest	54.996
Debreczen	6.391
Arad	4.940
N-Váradi	3.568
Losoncz	3.443
Sziszek	1.529
Szeged	1.107
Rákos	900
Miskolcz	812
Szatmár	810
M-Vásárhely	602
Zágráb	526
Pünezely	506
Sz. Fehérvár	500
Komárom	498
Konárvásos	405
N-Kikinda	402
Károlyvásos	300
Zákány	294
A-Szabolcs	290
Bárcs	200
Várpalota	192
Priedor	192
S-Iván	192
Mihályfalva	101
Brod	100
Kaposvár	100
Kassa	100

Összesen 83.367 m. mázsá. Ugyancsak az egyes magyar piacokról a fönjelölt időszak alatt a Triestbe szállított lisztmennyiség 12.883 m. mázsát tett ki.

A fumei gyár-ipar 1887-ben.

Kikötő városunk nemcsak a tengeri kereskedelem szempontjából tekinthető fontos emporiumnak, de az iparvállalatok tekintetében is kiválóan figyelemre méltó. — A régebbi gyárak és iparvállalatok mellett különösen a legutóbbi időben oly nevezetes újabb telepek létesültek, melyek nemcsak ritkítják párnukat, de a melyek a maguk nemében egyedül állanak az egész monarchiában.

Hogy az iparvállalatok létesítésére Fiume helyzete rendkívül kedvező, azt hangoztatni is fölösleges, s nem szenved kétséget, hogy a legutóbb létesített gyárakat és iparvállalatokat már a közel jövőben újabbak és újabbak fogják követni.

A fumei kereskedelmi és iparkamaraának a múlt évről szóló jelentése valóban kedvező adatokat tár elénk a fumei iparvállalatok virágzásáról.

A *vas és ércszőlő gyárak* a múlt évben 3600 m. mázsá nyers anyagot dolgoztak föl, e mennyiségben nincs azonban befelelőlegve ama ércmennyiség, melyt a Whiteheadféle torpedók és gépek gyártására fölhasználtak, a *Whitehead-féle gyárban* a múlt évben 152 tonna nyers vasat, 344 tonna Bessemer aczelt és 120 tonna különböző érczet dolgoztak föl.

A *hajóított batoripar* gyár szintén kiváló tevéységről tanuskodik, a mennyiben a múlt évben 120.000 darab különféle hajóított butort állított elő, s átlag ezer munkást foglalkoztatott; nem különben virágzásnak örvendett a *börgyártás*, a mennyiben összesen 10.320 darab szarvasmarha és borjúbőr lett kikészítve.

A *Schmith és Meynier*féle világ híré fumei *papirgyár* 11.700 m. mázsá papirt készített, míg a *helybeli malmok* 102.000 m. mázsá őrléményt állítottak elő. E mennyiség túlnyomó része a zakalji malomra esik, míg a csekélyebb rész a kisebb vízimalmokra.

A fumei rizshántoló és rizskeményítő gyár a múlt évben 220.000 m. mázsá rizst, 17500 m. mázsá keményítőt, és 24000 m. m. rizslisztet hozott forgalomba, a fumei *lésztaggyárakban* pedig 8280 mázsá lészát készítették.

Nagy tevéységet fejtett ki a *fiumei állami dohánnyár*, mely 160 millió szivarkát, 80 millió szivart, 14.150 m. mázsá dohányt, és 80 m. mázsá burnót állított elő.

A *vegyszéki szerek* gyártása, nem különben ének volt, a mennyiben 32.000 m. mázsánál több különféle vegyszert szert készült el.

Oniai tevéységet fejtett ki a *birodalomunk egyedül álló kőolajfinomító gyár*, mely eltékintve a nagyobb mennyiségű egyéb produktumoktól, csupán kőolajat 412.000 m. mázsát juttatott forgalomba.

A *gáztermelés* 719171 köbméter tett ki.

A forgalmi akadályok, melyek az az e hó derekán nagyobb számban megjelent hajók, és a m. kir. állami vasutak gyors és hathatós intézkedései folytán némileg megszűnnek, ismét fonyezni lássanak áruforgalmunka.

A fumei különböző raktárakban ez idő szerint több ezer vagon áru van összehalmozva, és ha figyelembe vesszük ama körülményt, hogy a m. kir. állami vasutak a forgalomnak a fumei irányban való korlátozását megszüntette, csaknem bizonyosra vehetjük, hogy Fiumében rövid idő alatt nagy mennyiségű áru fog összehalmozódni. És hogy e követhető bizonyítja ama körülmény, hogy e hó 24 kén néhány kisebb parti gözös kivéve, egyetlen egy nagyobb gözös sem horgonyozott kikötőnkben. — A réi követhető napokban kikötőnk hajóforgalma továbbra is alig volt figyelemre méltó. Hogy ily körülmények közt az áruforgalom rendszeres menetét illető leg méltán aggodhatunk, azt az előadott viszonyok eléggé indokolják.

Városi színház.

Mióta a fumei városi színház megnyitott, a színművészet az első megnyitó előadást kivéve, alig nyilatkozott oly tökéletes formákban, mint az *dei Gazi* dalm-üzeny alatt. *Rossegger* vállalkozásnak nemcsak sikerült a Gialdino Gialdini társulatával a fumei színházlátogató közönséget a hibáján kívül, a multban előfordult balsikerekért lecsendesíteni, de ezáltal meg

is nyerte azt tükben. — A vácsisághoz a mult keddi zónságot már esarnokba. — s a méltán k legálthb eről páholyok, nem s a hálás karban volt képv

Várokozás. A szerelők a tel domborodnak és hálkól. És ha fülbemisza zabátrán elmondény valódi ség részére.

A primadonját ritkító alafidomborított nyelözgánytűs szeri *Carmen* padjain is kiseláodva *Pa Carmen* jét a gas fokon s nyára olyannam Roluti szemékalmas alakj alatt érvényrevedélty, hibágyál ragado lgit. Nem rendnyes helyzetegyes helyzetmelyben a közlatt kitünteli.

Méltó párnio *Salto* az elén folytonre nak és énekén fiasan szép szialatt éneke a tyolozott volt ken ez alig é *Salto Don Jose* közönségük tet

Francisco felett a közvájít, melylyel ényit jelentekeszokott törtémenősen a *Tomb* közben dombor

A darab mna szintén nemzinpadi jelensolt meg zajosmagas tőklyreha alakítása itt sen a helyzetne egyb előnyve

A többi m fogásolni váltó említhők, hogy padl dekorációjévi sikereit eléDiesérő ill kit szintén nemtapokkal a zen

Küld.

Előléptetés kari ezredes

vezetőnagypá végben továbbban elfoglalt — Cattinelli ber, nemcsak fogva de egy márv rövid idő város közönigy megvagyutése így kateben a legjobb

Kitüntetés. mészaki igazgatú föltalálásával dományos tengerészika szép kitünttási jury ugyan általa kiállított kitüntetésben rész mányra és az egy nagy arányrem

Áthelyezés. a fumei m kir. minőségben a postahivatalhoz sorhajóhadnagy részét hadkiegés lába helyezett

Gróf Zichy kén kálozi birtoljával együtt a jó szatérn.

Kirándulás

is nyerte azt, még pedig a legteljesebb mértékben. — A *Carmentis* első előadása inkább kiváncsiságból teremtett zűfolt házat, azonban a múlt keddi második előadás nagyszámú közönséget már a műfélézet vonzotta a gyönyörű csarnokba. — A művészeknek juttatott taps, s a méltán kedvezően nyilatkozó közvélemény legalább arról tesz tanúságot. — Megteltek a pálokok, nem volt üres hely a földszinten, s a hátsó kazati publikum ritka nagy számban volt képviselve.

Várakozásában a közönség nem csalódott. A szereplők összehangozása, melyből a vezérelődők alakításai és éneke ritka művészettel domborodott ki, nem maradhattak hatást nélkül. És ha elhöz hozzászessük a *Carmentis* műbemutató zenejének gyönyörű előadását, úgy látszik elmondhatjuk, hogy az az évi dalművelési előadások között a színház látó közönség részére.

A primadonna *Pia Robati* *Carmentis* je pártjára riktó alakítás. — Ez a valódi *Carmentis* kidomborított karaktere a szenvedélyes spanyolizánszínnyel. *Pia Robati* nem a csabablonos *Carmentis*, melyet még a világ városok színpadjain is kisebb nagybő hiányokkal látnak előadva. *Pia Robati* önálló fölfogással alakítja *Carmentis* jét a saját egyéniségéből merített magas fokon álló művészettel. Bizet bizonyára olyannak képzelte *Carmentis* a hogy azt Roluti személyesíti. A szereplő kiválóan alkalmas alakja, arckifejezése, melyen bizet a alatt érvényre juttatja a *Carmentis* minden szenvedélyt, libidit annak annál csábival, és megával ragadó bübbjével. *Roluti* éneke is kiáll. Nem rendelkezik ugyan valami nagy hangnagysággal, de ezt a mivel bír kitűnően használja, s teljesen urálja, úgy a mint azt a darab egyes helyzeti megkövetelik. Azt a sok tapost, melyben a közönség Roluti minden előadás alatt kitűntel, mi még kevesebbek is.

Melto *Salto* a kitűnő művészetnek Eugene *Salto* az első tenor, kinek *Don José*-ja szintén figyelemre méltó alak. — Erőteljes játéknak és énekének, elonyot nagyon emeli férfiasan szép színpadi alakja. Az első előadás alatt éneke a magasabb hangokban kissé fátyolozott volt ugyan, de a reakciókésőbbi esteiken ez alig észrevehető hiány is eltűnt. — *Salto* *Don José*-val szintén teljesen megnyerte közönség kitűntését.

Francesco *Pazzi* *Escanillo*-ja szintén megfelelt a közönségnek, szép bariton hangját, melyel ügyes előadás párosult, meg a nyílt jelentekbe, s a mi nálunk ritkábban szokott történni, megtapsolták. Művészté külsőn a *Torcedor* attitűd részlet éneklése közben domborodik ki leginkább.

A darab másik főszereplője Emma *Cisterna* szintén nem közönséges művésznő, kedves színpadi jelenség, kit a közönség méltán tapsolt meg zajosán. Játékának művészté sokszor magas tükölyre emelkedik, s hangja is jó, és ha alakítása itt-ott nem is felel meg tökéletesen a helyzetnek könnyen tudja azt feleltetni egyéb előnyeivel.

A többi mellékszereplők előadása mi kifogásolható volt sem nagy fén, és ha még kiemeltük, hogy a jelmezek csinosak, s a színpadi dekoráció megfelelő, úgy a *Carmentis* ez évi sikerét eléggé föltüntettük.

Dicséret illeti még a karmestert *Gialdini*, kit szintén nem egyízben tüntet ki a közönség tapsokkal a zenekar kitűnő vezetésért.

Különbőle hírek.

Előléptetés. *Cattinelli* Miksa vezérfőhadnagy és fumi dandárparancsnok *veszerénygyógygy* nevezetett ki, s a minőségben továbbra is megtartja a Fiume-ban elfoglalt dandárparancsnoki állását. — *Cattinelli* ki aránylag még fiatal ember, nemcsak jeles katonai műveltségű, fogva de egyéb kiváló tulajdonságaival már rövid idő alatt megnyerte a kikötő város közönségének rokonszenvét, s így megvagyunk győződve hogy kinevezetése így katonai mint a polgári körökben a legjobb benyomást kelti.

Kitüntetés. *Peicht* József az Adriatársulat műszaki igazgatóját, ki egy új rendszerű irányító föltalálásával, méltán vonta magára a tudományos tengerészörök figyelmét, újabb és ritka szép kitüntetés érte. A brüsszeli kiállítási jury ugyanis a fennevezett igazgatót az általa kiállított irányítót az első és legnagyobb kitüntetésben részesítette, a meublen díszokmányra és az ezzel járó pénzjutalomra, és a nagy aranyéremre méltatta.

Áthelyezés. *Rossmajel* György postásit a a fumei m. kir. postahivatalnál, ugyancsak a minőségben a budapesti központi pályaudvar postahivatalához helyeztetett át. — *Jedina* sorhajóhadnagy a békeállományban, és tengerészeti hadkiegészítő kerületi parancsnok Polába helyeztetett át.

Gróf Zichy Ágost kormányzó, s a hó 22-én kálózi birtokára utazott, honét családjával együtt a jövő hó 6-án fog Fiumeba visszatérni.

Kirándulás az Una-Velebit vidékére. E

cím alatt tartott elő hó 25-ken földrajztársaságban felolvasást Dr. Erődi Béla. Fölolvasás a mult nyáron Gróf Wickenburg István társaságában beutazta kocsinj a volt horvát kátfürdővidéknek azt a részét, mely ma Lika-Krbava megye elnevezést visel. Az utazás nyolcz napig tartott mely alatt 450 kilométernyi utat tettek. Oguluból indultak ki s első nap a Piltvica tavakhoz utaztak. A Kis-Kapela tövén van a tizenhárom méter magas fölötte térszertelég elhelyezkedve, úgy, hogy egyik tó a másiknak adja vizét szép esésekben, míg az utolsó tóból aztán a Korana folyó veszi eredetét. A vidék, mely 8 kilométer hosszúságban nyúlik el, igen szép völgyes. Stefania fölöttezégű is meglátogatta a mult nyáron. Onnan a kirándulók Boszniába utaztak. Bihácsba, mely egyike volt a fölkelésben; legmakacsabb magartatású helyeknek. A várost IV. Béla király erőstette meg s egy kapu ma is az ő nevével van elnevezve. Bihácsból Dolny-Lapicba utaztak a harmadik napon, honnan másnap Boszniába, az Una folyó mellett Vakuf-Kulcsba és az Unac torkolatánál fekvő Remaina lovagoltak. Ez utóbbi vadregényes hely arad nevezetes, hogy IV. Béla neje, annak emlékére, hogy a tatárok üldözése elől szarvasesőn megmenekültek, itt kolostort építtettek, melynek csekély romja ma is látható. Otárik napon Dolny-Lapicból a Kuk hegyen át a Krbava fensíkra utaztak meglátogatta annak főhelyét Glibinát és vidékét. Ez a fensík a középkorban nevezetes történelmmel bírt; főfésze volt a Krbavai grófság, kik a szomszédoságukban lakott Zrinyciek is hatalmasabbak voltak, de később a Zrinyciek jószágok birtokai a család Karlovics Jóános gróffal 1631-ben kihalt. Innen a Velebit vidékére utaztak s a tövén fekvő Szv. Riechből megmásták a Velebit egyik magaságára esését a Szv. Brót (Szent-hegyet) mely 1763 méter magaságú. A Velebit aljában tovább utaztak Gospijesba, a megye székhelyére, mely csinosan épült mezőváros a dalmáciai úton, a Lika fensíkban. Vidéke ridég, csupasz sziklaterület, szegényes növényléttel. A fensíket környező hegyek is csupaszok, egészen karszt jelleggel lemerített a fensíkon találtak várakat, melyek a multban kiváló szerepet játszottak, részint mint a Zrinyci és Frangepán családok birtokai részint a törökök föltartott háborúkban. Fölolvasása során élvezet a Jascka fensíkra, mely az ismertetett megye három fővárosának legtermékenyebbike. Itt fekszik Otocszeg, régi várú, mely a Frangepanok birtoka volt. Leírja azután a Jascka vidékét, mely mint Karsztföld, Otocszegétől nem messzire, Szvrca helységig a szabad természetben egy karsztmezőben nagy robbantástól, s a föld szintjében fölytártott pályafűtés után az Adriai tenger partján Szent György helység közelében újra fölszűre került és a tengerbe szakad. A svicstől Belog története után a József útra tértek a kirándulók s Brnye helységet látogatták meg, mely mint Frangepán vár szintén nevezetes szerepet vitt a török korban. A Szokol nevű várnak ma is látható még erődítménye. Azután a Kaprela hegyén 888 méter magasban a tenger felett fölytatva utaztak, meglátogatták Modrus várá, mely fészke volt a nagyon elágazó és hatalmas Frangepán család egyik ágának, Innen azután visszatértek Ogulubba, honnan a körutazásra kiindultak volt. Fölolvasásában alkalmadtán föld és néprajzi, de különösen sok történelmi adatot szö bele az előadó 25-nél több vár és váromnak föly történelmi adatai vannak elsorolva. Miből kitűnik, hogy a vidéknek igen gazdag és nevezetes történelmi multja van. A fölyvasó előadásának illusztrálásául bemutatja hosszú sorát az érdekes aquacelleknek és rajzoknak, melyeket az ő útjárta, Gróf Wickenburg István készítettt érdekes és tanulmányos utókról.

Fiume történelmi emlékei. A kikötő városnak annyi is gyéren elforduló történelmi érdekű emlékeinek megővéása érdekében már nem egyízben emeltük föl szavunkat. A város mindannyiszor készsége tette meg az intézkedéseket; hogy az egyes emlékek az enyészettől megóvassanak. — A fumei múzeum létesítése küszöbön áll s így minden tárgy, mely Fiume történelmi multjával összkötötésben áll bizonyára megérdemli, hogy figyelmünkre méltassuk. — A rakodó partok mentén különösen a Via Lidon, nem egy régi ágyú van a fölybe ásva, hogy a kiálló rész a hajóknak körtöszlopul szolgáljon. Nem szenved kétség, hogy ez ágyúk a fumei varnk fölyzereléseiből valók, s így a városnak becses emlékei közé tartoznak. Ma még meglehetne meenteni őket az elpusztulástól csekély költséggel, s a városi múzeum ritka becses tárgyaknak jut birtokába.

Magyar színészet Fiumében. *Saághy* Zsigmond jeles színgazgató, ki már ez évben szándékozott egy magyar operett társulattal nálunk föllepni, értesülésünk a jövő tavaszra Fiume-ban tars előadásokat.

A fumei tornaegylet f. hó 20-án tartott közgyűlésén elnöké egyik tiszteltbeli tagját, Dr. Erődi Béla főgym-

nasiumi igazgatót, alelnökké *Fest* Adárr tanárt, a megüresedett választmányi tagságra pedig *Hadfy* Imre pénzügyi előadót és *Moeskanyi* Józsefvasuti tisztelőt választotta meg. Másnap küldöttség járt az újonnan választott elnöknel, a ki azonban kijelentette, hogy a följajított tisztséget semmi szin alatt el nem vállalhatja. A maga hatáskörében s ami fölye telik, úgy mint eddig, ezen-től is gyámolítani fogja az egyesületet.

A városi gazdasági bizottság, mely *Gel-letich* János elnöke alatt oly dícséretre méltó tevékenységet fejt, ki legújabbán elhatározta, hogy az elemi csapások által sújtott Drenova alközségnek ismét támogatásban részesíti. Ez elhatározásának eredményeképp kérvényt fog intézni a kormányhoz, hogy 15.000 amerikai szöl-levességet fog kérni, hogy ezekkel a *phyloxera* fölylése esetén a drenovai szölbirtokosokat ellátssa.

Hévhivatalok fölylviszalata a magyar-horvát tengerpart mentén. A magyar tengerészeti hatóság e hét folyamán tartotta meg szokoti fölylviszgalátát a magyar-horvát tengerpart mentén. — A fölylviszgalatra *Zegh* József minis-teri tanácsos, *Fronhold* Artur számtanácsos, *Szentmiklósi Szabó* Béla fogalmazó, és *Schreiber* Mihály mérnök e hó 22-én indultak el a m. kir. tengerészeti hatóság „Deli” gőzösen *Carlobogoba*. Visszajövet meg néhány kikötött vizsgált meg a bizottság, melynek tagjai e hó 25-ken érkeztek vissza Fiuméba.

Hajórakodási mizériák. Már több ízben hallottunk panaszokat a helybeli kereskedők részéről ama forgalmi nehézségek miatt melyek a Rudolf rakpart, és VI számú tárház közt elvonuló keskeny területen lépten nyomon előfordulnak. E-leg ha a Rudolf rakparton két hajón vezetnek ki- és berakodási műveleteket, a kocsiforgalom már is a legnagyobb nehézségekkel küzdökdi; és a ha mellett még a tárházakból is történik árukirakodás, a munkálatok csaknem lehetelenné vannak téve. Gyakran megtörténik ilyenkor, hogy a szerelők összeröplődi sa fölytán huzamosbb ideig szünetel a munka, s a hajók ki és berakodása nem történhetik meg a kellő gyorsasággal. — Megtörtént már az is, hogy a szerelők lovasúti a tengerbe fordult, s ezer szerencse, hogy emberélet is nem esett áldozatul. — A kikötői rakpartok a részén ismétlődő forgalmi mizériákon nézetünk szerint úgy lehetne segíteni, ha a tárházak nagyon is széles perteraja legalább egy méterrel keskenyebbé szerítetnék.

Alpinisták kirándulása. A „club al-pino” több tagja érdekes kirándulást tett a mult vasárnap Dr. *Dall Asta* elnök vezetés alatt. A mintegy tizenöt tagból álló társaság délután három óra tájban indult el Fiuméből s körülbelül négy óra gyaloglás után 24—25 kilométernyi utat tett meg. — A kirándulók urközben Örehoviczát, Slinyot, Cavljét, Csermiket, Kukuljanot, Skerljevo, S. Cosmot, Alsó és Felső Drágát érintve tértek vissza Fiuméba.

Temetés az Océanon. Kikötő városunk egyik köz tiszteleiben álló fiatal kapitányának *Paurich* M. halálának hírért hozta meg a közelmult napokban a táviró. — *Paurich* kapitány hosszabb pihenés után ez év tavaszán, mint a *Maria P.* nevű saját hajójának a parancsnoka kelt utra, s bizonyára senki sem gondolt, arra hogy a fiatal és egészséges kapitány többé vissza ne térjen. A kapitány szélhűdés következtében történt hirtel el s mintán az élesztési kísérletek sikertelenek maradtak, leeresztették holttestét az Océanu fenekére.

Ismét a czápa. Portoré mellett a közelmult napokban egy kisebb méretű czápa került a halászok halójába. — A kis szörnyet beszéllítették Fiumeba, miután azonban nem tartozik az emberevő czápa veszedelmes fajához, a fumei m. kir. révhivatal, nem is részesítette a halászokat a szokásos jutalomdíjban.

Újabb építkezés Abbaziában. Ab-

bazsiában még csak nam régieben nyílt meg a pompasan be rendezett és üdülést igénylő katonalászték számára épített gyógyház, s a déli vasut már is egy második gyógyháznak építését tervezi, melyet a saját beteg hivatalnokainak és szolgálainak bocsát rendelkezésre.

Kereskedelmi hírek.

A m. kir. állami vasutak bevétele. A m. kir. állami vasutak a f. évi október hó 14-ől október 20-ig 139.469 u-tas, és 175.745 tonna áru után összesen 831.708 frtot vettek be. — Az ösz-szes bevétel a f. évi január hó 1-től október hó 20-ig 29.344.702 forint, vagy is 2.509.663 frttal több, mint az előző szerint év megfelelő időszakában.

Újabb rizszállítvány Fiumében. A „*Glor. Italia* *Repetto*” nevű olasz bark hajó e hó 23-án érkezett meg Singaporéból 1900 tonna rizszalakkománnyal a helybeli a rizshántoló és rizskeményítő gyár részére. A nagy vitorlás hajó, mely *Genova* való, hat hónap és egy nap alatt tette meg útját Fiuméig.

Tengerészeti hírek.

Az „Atene” o. m. hajótörése. A szerencsétlenül járt *Atene* hajó elpusztulásáról a követhető megbízható adatokat közölhetjük. — A „*Sofia*” nevű hajó e hó 16-án Spalato irányában a nyílt tengeren egy vitorlás hajót vett észre, melynek csak egy árbocza volt meg. A sülyedező hajóról négy tengerész vészjelék által kért segítsé. — A kapitány egy eszónok rögtön a vizre bocsátott, s azt egy kormányossal és néhány matrózzal a szorongatott hajótörtek megmentésére küldtette. A négy tengerész, kik csakhamar a „*Sofia*” fölylzetén voltak, a követhetőleg beszéltek el a hajókat ért borzasztó katasztrófát. — Az „*Atene*” alig néhány nappal előtt *Fiume*-ban dongarakománt vére ről, utbat volt *Catania* felé. — Lussinpiccol előtt, a kapitány horgonyt vetett, hogy e most említett kikötővárosban lakó családját meglátogassa, mely után a hajó tovább fölytatta útját. Eközben történt, hogy az „*Atene*” egy roppant erős vihar lepte meg. A hajón rosszul elhelyezett dolgok egy oldalra esés-tak, s egy erős hulláncsapás fölytán az „*Atene*” fölydalra borult, s bensejébe nagy mennyiségű víz nyomult be. — Ugyancsak a válságos pillanokban az egyik árbocza ketté törtött, egy hatalmas hullám pedig a kapitányt egyik tenger-részével együtt a hajófedélzetről megával sordta a hullámok közé, hol ezek nyomtalannul elűntek. A tengerészek a borzasztó zűrvárvan észre sem vették parancsnokok gázos esését. Később midőn a vihar megszűnt, azt hitték, hogy a hajó belsejében lettek halálukra e fölyvésit azonban, mint kiderült alaplatának bizonyult. — A megmenekült négy tengerész Veleneczhén került partra, hol a hajó katasztrófiájának részleteit előadták. — Az *Atene* hajót hűsőbb két kisebb gőzös Veleneczhé von-tatta. — Az „*Atene*” valamint a rakományja biztosítva volt Az eladásból befolyó összeg (10—15 ezer lira) egy része a „*Sofia*” tisztjait és legénységét illeti, miután a megmentett tengerészek mielőtt a „*Sofia*” fölylzetére léptek, irásbelileg jelentették ki, hogy az „*Atene*” el-hagyták. — Megjegyezzük még, hogy a férfias szépségű kapitány özvegyét, és három árvtát hogy ma után.

A hadi tengerészet köréből. Az „*Albatros*” hadi gőzös, mely tizenhárom hónapig volt utban a délamerikai tengeren, a közelmult napokban minden hajó nélkül visszaérkezett Polába.

CSARNOK.

Újabb adatok Magyar László életrajzához.

Írta; Dr. Thirring Gusztáv.

IV.
Ha már most felvetjük azt a kérdést, hogy e jelentés mennyivel gyarapítja Magyar László nagy nyagyon is hiányos életrajzát egyfelől, s délfrikai ismereteinket másfelől, úgy csak az első kérdésre kapunk

örvendetes választ. Magyar utazásainak képe ez által csakugyan lényegesen bővül, mert megtudjuk belőle, hogy 6 15 hónapot töltött Kalunda országában vagyis a Muata Jamvo birodalmában, hogy 1851 május végén indult onnan visszafelé, hogy második útjára Benguelából indult, hogy Kanyamában 9 hónapot töltött s 1854. márczius 21-én már ismét Gambosban volt ahonnan a fentebbi jelentést küldte. Ezen adatokból, összevetve azokat ama napló töredékekkel, melyek Magyarától fennmaradtak s ama egyes apró megjegyzésekkel, melyek munkáiban szétszórva fel-lelhetők, most már elég pontosan megállapíthatjuk Magyar második (délkeleti) nagy utazásának idejét, irányát s végpontjait. E helyen röviden akarom ezen — eddig teljesen ismeretlen — utazását vázolni.

Magyar László 1852. év tavaszán indult el Benguelából: ez útjában nem kísérté el neje, ezt mint mondja, utazásából hazaküldte, azaz valószínűleg Bihében hagyta; kísérői csak elefántvadászai és rabszolgái voltak. Czelja-volt ama terjedelmes vidék kikutatása, mely Benguelától délkeletre a Kunéne és Kubango folyók közt elterül s azon korban még teljesen ismeretlen volt. Délkeletnek haladva, útját mindenek előtt Kilenguesz tartományának vette s a Hetála folyón átkelve Kilenguesz erdőbe érkezett. Innen Hahi vagy Hay tartományon át Gambo- vagy Gambosba utazott; e tartományt 1852 július 23-án hagyta el s 11 napi fáradtságos utazás után az afféi homoksvatagon keresztül, hol csak győren vala található az íható víz július 2-án elérte Kamba ország határát. Néhány nappal reá eljutott a Kamba tavához, mely a Kunane folyam kiáradásainak köszönhetően, 10-én pedig Kombálába, az ország fővárosába vonult. Magyar László politikai zavarok miatt csak egy hét múlva folytathatta útját 60 főre szaporodott kíséretével s megtartva a DK-i irányt, július 21-én Muszandánál elérte a hatalmas Kunene folyamot s azon rögtön át is kelt. Most Kanyama vagy Oukanyama ország terület el előtte s augusztus 10-én ennek fővárosát, Nambámbit érte el. Itt Haimbiri király barátságos fogadtatásban részesítette s Magyar 40 napot töltött nála. Szeptember 20-án folytatta útját. Ezzel megszakad uti naplója. Fentebb közölt jelentéséből kitűnik, hogy ő ez országban 9 hónapot töltött, de a labbi fejtegetésünkből elég világosan ki fog derülni, hogy e hónapot nam egyhúzámban, — hanem a libebei útja által ketté választva — töltötte ott. Mi csak annyit tudnik, hogy Oukanyamából Oukongáriba (Kongári, Okakuangári) folytatta útját keleti irányban. Bundzsánál (Bungysa) elérte a Kubango vagy Okovango folyamot s hajóra szállva, két napi járóföldre az éjszokról jövő Kuitu an Zambuella folyóhoz ért, mely Indiriko vagy Dariko helységnél ömlik a Kuban-
Kiadótulajdonos: MÓCS M.

góba; ugyanazon folyó ez, melynek forrásvidékét a Kimbándi földön Bakumánál 1851. nyarán látogatta volt meg. „Itt az elefántcsont beváltására költöző karavánok — írja — átkelnek a Kubango déli partjára s innen egy napi utással Mukurszut, vagyis Libebét érik el, mely rendszeren czeljuk rendeltetése helye lévén, ezen túl délre nem mennek a karavánok, de még a kapzsi, nyereség-vágyó Libebe főnök is őket tovább utazni meg nem engedti, mint vélem is cselekedte, amidőn ajándékokkal vehyített kérésemet, a folyamon lehajózni, makacsan eltávolította.“

Mócs Zsigmond
felelős szerkesztő

Magyar király államvasutak.

73.973 szám.

Hirdetmény.

A felelősség kiterjesztése raktározott (gyors és teher) árukra.

Azon árukra, melyek a fuvarozási szerződés megkötése előtt, vagy annak teljesítése után a magyar vasutak által azoknak valamely állomáson vagy rakhelyén őriztetnek, ezen vasutak a fennálló törvényes határozmányok érintése nélkül s további intézkedésig szintén kiterjesztik felelősségüket olyképen, hogy tűzkárokért (vis major kivételével) mint fuvarozók szavatolnak.

Ezen felelősség pénzértéke azonban 50 kilogramm elegyenlyűt 30 ezüst forintot soha meg nem haladhat.

Azon árukra nézve, melyek különös engedélyek alapján a díjszabásban meghatározott felelősségű időkön túl díjtalanul raktározhatnak, ezen különös kedvezmény tartására a fenti kiterjesztett felelősség nem érvényes.

A vasutak által bérbe adott rakhelyek vagy rakterületeken belül az árú letéteményét nem képezvén, a vaspálya a letéteményezési felelősségtől is teljesen mentes.

Ezen határozmányok f. év november hó 1-vel lépnek hatályba.

Budapest 1888 október 20-án

A magyar kir. államvasutak igazgatósága
a többi magyar vasutigazgatóságok nevében is.

Eladó zongora!

Egy kitünően hangolt zongora átköltözés miatt

a legjutányosabb áron eladó. Bővebb értesítés e lapnak kiadóhivatalánál nyerhető.

Funck A.

fényképezési műtermében mellképek, kabinetalakok, csoportfölvételek stb. a legpontosabban eszközöltenek.

Műterem: Adamiéhtér.

Kiadó

Egy csinos hónapos szoba a II emeleten, külön bejárattal kilátással a tengerre.

Ujpest főutca 75. Ujpest főutca 75.

ELSŐ MAYER
Atherikus olajok essenciák és couleürök
stb. különlegességek gőzerőre berendezettgyára

Dietrich és Fischer
Ujpest, főutca 75.
felajánlják különlegességeiket, illó-olajok couleürökben és kitűnő

RUM
ESSENCZIÁKBAN
Főfőmullatlan kitűnő minőségben, legolcsóbb áron.
E jeles készítmények minőségben kiállják a versenyt a külföldi termékkel hasonló minőségű készítményeivel.
Igen fontos regálberlek, rum-likőr és palinka gyártóknak.
Árjegyzékel bermentve.

Valódi szmirnai szőnyegek
gazdag keleti színezéssel a legdúsabb választékban és fölötte olcsó áron, kaphatók
Macchioro
üzletében FIUME-CORSO.

„ADRIA“
Magyar tengeri hajózási részvénytársaság.

1888. Október havában az alant felsorolt első osztályú gőzhajók (vagy más póthajók) fognak Fiume nyugot-európai és amerikai kikötők között közlekedni, hacsak rossz időjárás vagy előre nem látható körülmények a meneteket meg nem akadályoznak:

Gőzös	1888 Október
*Stefanie	5-15
*Aleppo (Cunard Line)	10-20
*Winstead	10-20
*Bassano	10-20
*B. Kemény	15-25
*Szápáry	15-25
*Adria	20-30
*Zichy	20-30
*Tisza	20-30
*Saragossa (Cunard Line)	20-30

Fiume	Grimsby	Trieszt, Fiuméba	Gőzös	1888 Október
*	Liverpool	*	*Derwent	1-10
*	London	*	*Tarifa (Cunard Line)	1-10
*	Hull, Newcastle	*	*Hidalgo	1-10
*	Glasgow	*	*Olympia	5-15
*	London	*	*Durham	5-15
*	New-York	*	*Victoria (Cunard Line)	5-15
*	Leith	*	*Széchenyi	10-20
*	Bordeaux	*	*Clara	15-25
*	Newcastle	*	*Matkovics	15-25
*	Rio de Janeiro, Santos	*	*Dido	15-25
*	Liverpool	*	*Multa (Cunard Line)	15-25
*		*	*Jókai	20-30
*		*	*Bolivia (Anchor Line)	20-30
*		*		28 X - 8 X I

Fiume, 1888. Szeptember hóban

Stenberg Armin hangszergyáros, Budapesten, kerepesi ut 36.
(a Rokus-kópházszal szemben.)

Mindennemf hangszerek, harmonika és harmonium gyára és legnagyobb választékú raktára. Valódi olasz és belföldi hárok — A legújabb, feltűnést keltő mechanikai szalon-hangszerek, mint Ariston, Herophon, Orpheus, Simphonion, Phönix forrártára.

Legújabb!!! Harmonikafuvola 12 billentyűvel, kellemes hangokkal, mely azonban megtanulható és játszható. Igen kedves mulatóeszköz bár ki részére. Ára 200 kópéval díszített vagy hangszerekatolopus kiadatra ingyen frt. Hangszerek javítása nagyon pontosan teljesítjük — Ocska hangszerek ujakra becséreltetnek.

BATTARA PÉTER kő- és könyvnyomdája.

VII. évf.

Szerkesztőség
Redazione ed
Piazz...

Előfizetési ár
Egy évre
Félévre
Negyedévre
2 hóra
Külföldre 1 évre

4 novem

Fiume
dés. A fium
ügyében Bud
ség tagjai ne
gármester, T
Milcovich Pé
derspach Sánd
tag, visszadr
Ciotta polgár
küldött sürg
szerint a pén
sza a lehető
megelégedést
körében. —
vel azonban
ott némi biza
megoldása ir
zónség, az
natkozó kon
mindeideig t
Nézetünk sze
észnek biza
Fatlan, legál
küldöttség ta
forum előtt n
fontos kérdés
redményéről
deig is teljes
hetnek néze
polgármestere
között nyilatk

A néme
mében. A
mely e hó k
meg az adria
irányú híre
hírlapok hasá
kes helyről v
a német hadi
tet és Polát
20-23-ka köz

A „Fium

A Fára
Irtá: D

Némelyik m
melyiknek arca
s magunk előtt
a hírneves urak
intézkedése a se
kivább érdeklő
hoz, kiknek ne
ből voltak élők
ről egyet-mást
gattunk. Eszünk
szavai, melyek
— Ne feje es
De tested meg
Kiváncsisága
Törz arcuallat
Az irás, szolg